לא (ו) **בְּשַׁבָּת וְלֹא בְּיוֹם טוֹב** וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן ר״פ (מ״ג)): **ו** (לג) **מ״אָסוּר לְאָדָם** (ז) **לְהָשִׁיט בַּמַּיִם דָּבָר לְהוֹלִיכוֹ מֵאֶצְלוֹ אוֹ לַהֲבִיאוֹ אֶצְלוֹ, יוְלֵכֶן קֵיסָמִים שֶׁעַל פְּנֵי הַמַּיִם** (לד) **אָסוּר לְהַפְצִילָן לְכָאן וּלְכָאן כְּדֵי לְנַקּוֹת הַמַּיִם שֶׁיִּהְיוּ יָפִים: ז** (ח) [ח] **סִפִּינָה,** * **אִם הִיא יוֹשֶׁבֶת בְּקַרְקַע הַיָּם** (לה) **וְאֵינָהּ שָׁטָה כְּלָל,**

מ מִדְּבְרֵי בְּפֶרֶק ה׳ דְּבִרָצָה (סי׳ תרצה) בְּשֵׁם הַיְרוּשַׁלְמִי (שם ה״ב). נ שֵׁם בְּהַגָּה״ה (הגהות אשר״י פ״ה סי׳ ב). ס הָאגוּר (סי׳ שפה) בְּשֵׁם רַבִּי אֱבִיגְדוֹר. *) וְיֵשׁ עוֹד הַתֵּר אַחֵר לְצוּרְבָּא מֵרַבָּנָן בְּשַׁבָּת (קל״ה) [קל״ט] (ע״ב) וְהֶבִיאוֹ הַטּוּר וְהָרַמְבַּ״ם הִשְׁמִיטוּ בְּפֶרֶק כ״ג וְכָתַב הָרַב הַמַּגִּיד שָׁם (ה״ג) שֶׁהַטַּעַם לִפִּי שֶׁאֵין צוֹרְבָא מֵרַבָּנָן מְצוּי בְּזֶמֶן הַזֶּה: אִם מֵתָר לְהַפְלִיג. בִּסְפִינָה בְּעֶרֶב שַׁבָּת אוֹ בְּשַׁבָּת עַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן רמ״ח).

בְּאֵר הֵיטֵב

סִימָן ש״ו סָעִיף (י״ג) [י״ב]: **ה** (ו) **בְּשַׁבָּת.** וּבְמֶהֲרִי״ל (מנהגים) כָּתַב דְּאִיכָּא סַכָּנַת מִיתָה בַּדָּבָר. וּבְמִשְׁאַת בִּנְיָמִין (סי׳ צ) כָּתַב דַּאֲפִלּוּ בְּתוֹלָה יֵשׁ לְיַחֵד קֶדֶם שַׁבָּת, כֵּיוָן דְּיֵשׁ אוֹמְרִים דְּחָפָה שָׁלְנוּ לֹא מִקְרֵי חָפָה וְקֹדֶם הַחֻפָּה אֲסוּרִים בְּיִחוּד. כָּתַב הַחֶלְקַת מְחוֹקֵק בְּאֶבֶן הָעֵזֶר (סי׳ נה סק״ח), אֲלִמְנָה שֶׁנִּשֵּׂאת לַיִל ה׳ וְהָיְתָה נִדָּה וְנִתְיַחֲדָה עִם הַחָתָן עַל יְדֵי שְׁנֵי שׁוֹמְרִים, שֶׁמֻּתָּרֶת לִטְבֹּל לַיִל שַׁבָּת, מַאַחַר שֶׁנִּכְנְסָה לְבֵיתוֹ קִנְיָנָהּ וְכוּ׳, עַיֵּן שָׁם, וְהַמֻּגָּן אַבְרָהָם (סי״ק יא) חוֹלֵק עָלָיו וְהָעֶלָה שֶׁאֲפִלּוּ הָיוּ הַנִּשּׂוּאִין בְּיוֹם ה׳ אָסוּר לָבוֹא עָלֶיהָ בְּשַׁבָּת, לָכֵן אֵין לִסְמֹךְ עַל הַחֶלְקַת מְחוֹקֵק בָּזֶה. עַד כָּאן לְשׁוֹן הַמֻּגָּן אַבְרָהָם. וּבְלַיִל יוֹם טוֹב מֻתָּרֶת לִטְבֹּל, וְרָאָה לִי, וְכֵן פָּסַק מִנְחַת יַעֲקֹב (בתורת השלמים יו״ד סי׳ קצז סק״ג). וְלֹא תִטְבֹּל גַּם כֵּן בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת, עַיֵּן בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן קצ״ז סָעִיף ב׳, וְאִם חָל טְבִילָתָהּ בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת, מֻתֶּרֶת לִטְבֹּל, וְכֵן הוֹרָה (הָרַא״ש) [הָרַ״ש] מִפְּרַאג. וְאִם נִתְיַחֲדָה עִמּוֹ שֶׁלֹּא בִּפְנֵי אָדָם כְּדֵי בְּעִילָה אַחַר הַחֻפָּה, שָׁרֵי מִן הַדִּין, וְעַיֵּן ט״ז יוֹרֶה דֵּעָה (סי׳ קצז סק״ו) שֶׁכָּתַב דִּבְאַלְמָנָה בְּעִנְיַן דְּוָקָא בְּעִילָה וְלֹא מֵהֲנֵי יִחוּד: **ו** (ז) **לְהַשִּׁיט.** דְּוָקָא בְּנָהָר אֲבָל בִּכְלֵי שָׁרֵי כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סָעִיף ב׳. ב״ח (ס״א): **ז** (ח) **סְפִינָה.** אָסוּר לְהַעֲרִים לְיִשׁן בִּסְפִינָה וְיוֹדֵעַ שֶׁהָאִינוּ יְהוּדִי יוֹלִיךְ אוֹתוֹ בְּשַׁבָּת, וַאֲפִלּוּ לְתַלְמִיד חָכָם, דְּאֵין בְּזֶמֶן הַזֶּה תַּלְמִיד חָכָם. מַגִּיד מִשְׁנֶה (פכ״ג ה״ג) עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן סִימָן רמ״ח סָעִיף ג׳ בְּהַגָּ״ה דְּאִם נִכְנַס בָּהּ מֵעֶרֶב שַׁבָּת, שָׁרֵי, וּמִכָּל מָקוֹם אָסוּר לָצֵאת מִסְּפִינָה לִסְפִינָה, עַיֵּן סוֹף סִימָן ת״ד. וְעַיֵּן בְּמֶהֲרִ״ם אַלְשֵׁקְ״ר סִימָן ק״ח וְעַיֵּן שוּ״ת עֲבוֹדַת הַגַּרְשֻׁנִי סִימָן קכ״ג שֶׁמַּתִּיר לֵעֲבֹר בְּגֶשֶׁר פּוֹרֵחַת. לְצִדְדֵי חוֹלָה

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

עַדַיִן לֹא טָבְלָה וּבְנֵי אָדָם נִכְנָסִין וְיוֹצְאִין בְּאוֹתוֹ חֶדֶר [דִּבְלָאו הָכִי אָסוּרָה לְהִתְיַחֵד עִמּוֹ קֹדֶם בִּיאָה רִאשׁוֹנָה], אֲפִלּוּ הָכִי קוֹנָה אוֹתָהּ בְּזֶה שֶׁהֲבִיאָהּ לְחֶדֶר מְיֻחָד לוֹ, וְאַחַר כָּךְ כְּשֶׁטּוֹבֶלֶת מֻתָּר לוֹ לִבְעוֹל עָלֶיהָ בִּיאָה רִאשׁוֹנָה בְּשַׁבָּת, וְלֵיכָּא אִסּוּר מִשּׁוּם שֶׁקּוֹנֶה קִנְיָן בְּשַׁבָּת, שֶׁכְּבָר קָנָה אוֹתָהּ מִבְּעוֹד יוֹם. וּלְפִי זֶה אֲפִלּוּ בְּחֻפָּה בְּתוּלָה יֵשׁ לְזַהֵר לְכַתְּחִלָּה כְּשֶׁעוֹשִׂין הַחֻפָּה בְּעֶרֶב שַׁבָּת שֶׁיַּעֲשׂוּ הַחֻפָּה מִבְּעוֹד יוֹם גְּדוֹל: **ו** (לג) **אָסוּר לְאָדָם** וְכוּ׳. שֶׁזֶּהוּ גַּם כֵּן בִּכְלַל הַגְּזֵרָה שֶׁלֹּא לְשׁוּט בְּשַׁבָּת: (לד) **אָסוּר לְהַפְצִילָן.** וְכָל זֶה בְּנָהָר, אֲבָל בִּכְלֵי אוֹ בִּבְרֵכָה שֶׁיֵּשׁ לָהּ שָׂפָה לֹא גָּזְרוּ כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר לְמַעְלָה [אַחֲרוֹנִים]: **ז** (לה) **וְאֵינָהּ שָׁטָה כְּלָל.** אֲבָל אִם שָׁטָה אָסוּר (לו) לְכָנֵס בַּסְּפִינָה וְכֵן בְּמַעֲבָר שֶׁקּוֹרִין פְּרָא״ם, מִפְּנֵי דְּנִרְאֶה כְּשָׁט

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

מְסָכָּן וְקָרוֹב לְמוּת, וְלֹא יִתְעַצֵּל בְּדָבָר. וְכֵן הוֹרָה בְּאֶחָד שֶׁהָיָה רוֹצֶה לְעַגֵּן אֶת אִשְׁתּוֹ, לְחָכְשׁוֹ בְּיוֹם הַשַּׁבָּת, וְהֵבִיא דִּבְרֵי הַבַּיִת יוֹסֵף (סוף) סִימָן רס״ג בְּשֵׁם רַב שְׁרִירָא (תשובות גאוני מזרח ומערב סי׳ קמו) בְּאֶחָד שֶׁעָבַר עֲבֵרָה כו׳ וְהִקְשָׁה עַל זֶה מִמְּקוֹשֵׁשׁ, וְאַף שֶׁאֵין לַחֲלֹק עַל הַגָּאוֹן מִכָּל מָקוֹם בְּצִדְדֵי כִּי הַאי גַּוְונָא מוֹדֶה, עַיֵּן שָׁם: **ז** [ח] **סְפִינָה.** עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב (סק״ח), וְעַיֵּן בְּאֶשֶׁל אַבְרָהָם לְעִנְיַן נָשִׁים הַפּוֹרְחוֹת וְכֵיצַד, כָּתַבְתִּי מִזֶּה בְּשַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה סִימָן רמ״ח (ס״ק טז) עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּשׁוּ״ת שְׁבוּת יַעֲקֹב חֵלֶק ג׳ (סי׳ יז) כָּתַב גַּם כֵּן לְהַתִּיר לָעֲבֹר בִּסְפִינָה בְּתוֹךְ הַתְּחוּם לָבֹא לִמְנִין כְּשֶׁאֵינָהּ הוֹלֶכֶת בְּשֹׁבִיל יִשְׂרָאֵל לָבַד (וְשָׁם הֵבִיא תְּשׁוּבַת מַהֲרַ״י בֶּן לֵב חֵלֶק ג׳ סִימָן ע״ג וְכָתַב שֶׁדְּבָרָיו דְּחוּקִין בְּפָרוּשׁ הָרַא״ש שָׁם גַּם הֵבִיא תְּשׁוּבַת מַהֲרַלְבַ״ח (סי׳ כח) וְתִשְׁוּבַת חוֹת יָאִיר סִימָן (קי״ב) [קט״ו] וְתִשְׁוּבַת עִבּוֹדַת הַגֵּרְשֻׁנִי סִימָן קכ״ג) רַק שֶׁגַּם אֵינוֹ יְהוּדִי הוֹלֵךְ בִּסְפִינָה, וְכָתַב שֶׁכֵּן הוֹרָה הֶלְכָה לְמַעֲשֶׂה עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּשׁוּ״ת נוֹדַע בִּיהוּדָה מַהֲדוּרָא תִּנְיָנָא סִימָן מ״ט שֶׁכָּתַב גַּם כֵּן שֶׁאֵף לְהַתֵּר שֶׁל הַשֵּׁם יַעֲקֹב (ח״א סי׳ טז) אִם אֵין הַסְּפִינָה הוֹלֶכֶת אֶלָּא בִּשְׁבִיל הַיִּשְׂרְאֵל שֶׁהָיָה לְהַתִּיר, וְעַיֵּן שָׁם בְּנוֹדַע בִּיהוּדָה. וְכָתַב בְּנוֹדַע בִּיהוּדָה שָׁם דְּמִי שֶׁצָּרִיךְ לֵילֵךְ בְּשַׁבָּת לְמָקוֹם שֶׁמַּחְפִּלִּין בַּעֲשָׂרָה וְלִשְׁמֹעַ קְרִיאַת הַתּוֹרָה וְצָרִיךְ לַעֲבֹר בִּסְפִינָה, וְשָׁמַע שֶׁצָּרִיךְ לִקְנוֹת שִׁבְיָתָהּ וְהַסְּפִינָה קְרוֹבָה לְבֵיתוֹ אַךְ מֵעֵבֶר לַנָּהָר יֵשׁ עוֹד לַמָּקוֹם הַהוּא יוֹתֵר מִשְּׁלֹשָׁה אֲלָפִים אַמָּה, וְצָרִיךְ לְהַנִּיחַ עֵרוּב לִקְנוֹת שִׁבְיָתָהּ מֵעֵבֶר לַנָּהָר רָחוֹק מֵאֶלֶף אַמָּה כְּדֵי שֶׁלֹּא יְהֵא בֵּינוֹ וּבֵין הַמְּנְיָן יוֹתֵר מֵאֲלָפַיִם אַמָּה, וְהַשִּׁיב שֶׁבְּגוּף הַדָּבָר אִם לַעֲבֹר בִּסְפִינָה בִּשְׁבָּת אֵינִי אוֹמֵר לֹא אִסּוּר וְלֹא הֶתֵּר וְאִם כְּבָר הוֹרָה לוֹ אִשָּׁה מוֹרֶה לְהַתִּיר בְּמָקוֹם מְצוּיָה עַל יְדֵי קִנְיַת שְׁבִיתָהּ אֵינִי מוֹחֶה, וּמַה שֶּׁכָּתַב הַשּׁוֹאֵל לְחֹשׁ דְּהַשְׁבִיתָהּ בִּסְפִינָה וְהִנַּחַת עֵרוּב סָרוּחַ אַהֲדָדֵי, נִרְאֶה דְּלֵית לָן בָּהּ וְדָמֵי לְמַה שֶּׁכָּתוּב סִימָן ת״ח (ס״א) בַּהַגָּ״ה בְּכָלְלוֹת מַדְּתוֹ כוּ׳, עַיֵּן שָׁם:

בְּאוּר הַלָּכָה

אַף זֶה קַאי כְּמוֹ שֶׁכָּתַב בְּאֵלִיָּה רַבָּה (סק״א)**, וּבְשׁוּ״ת שַׁעַר אֶפְרַיִם סִימָן ל״ו אוֹסֵר אֲפִלּוּ בְּחוֹל הַמּוֹעֵד. אֲבָל אַף זוֹ שֶׁעָשׂוּ בְּהַאי גִּיסָא חִינְגָּא וְחוֹלְלוּ בְּמְחוֹלוֹת נְעָרִים [בְּנֵי בְּלִי תַּרְבּוּת] עִם בְּתוּלוֹת וְנִתְעָרְבוּ בָּהֶם גַּם אֲנָשִׁים וּנְשֵׁי אֲנָשִׁים וּשְׁעִירִים יִרְקְדוּ שָׁם,** אוֹי לְנַפְשָׁם כִּי גָּמְלוּ לָהֶם רָעָה לַעֲבֹר עַל דָּת בְּפַרְהֶסְיָא, וְהַתּוֹרָה חוֹגֶרֶת שַׂק עֲלֵיהֶם רַחֲמָנָא לִשֵׁיזְבַן מֵהַאי עוֹנְשָׁא וְלֹא יֵעָשֶׂה כֵּן וְכוּ׳. וְהִנֵּה מַעֲלַת כְּבוֹד תּוֹרָתוֹ שֶׁאֲלָנִי הָאֵם יָפָה עָשָׂה שֶׁמִּיחָה בָּהֶם וְכוּ׳ לָבֶל יוֹסִיפוּ לַחֲטֹא בְּיוֹם טוֹב כַּשֵּׁנִי וְכוּ׳, תִּשְׁובָה, וַדַּאי יָפָה עָשָׂה לְמִחוֹת בְּכָל כֹּחוֹ בַּאֲנָשִׁים כְּאֵלֶּה וְכוּ׳, **וְכָל רַב וּמוֹרֶה בְּעִירוֹ מֻחְיָב לְמִחוֹת וּלְכַשֵּׁל הָרַקּוּדִין וְהַמְּחוֹלוֹת בְּיָמִים טוֹב, וּמִכָּל שֶׁכֵּן בְּחוּרִים [בְּנֵי בְּלִי תַּרְבּוּת] וּבְתוּלוֹת יַחַד וְקַל וָחֹמֶר בֶּן בְּנוֹ שֶׁל קַל וָחֹמֶר לְהַאסְפָּסְף אֲשֶׁר בְּקִרְבּוֹ וְתַעֲרוּבוֹת אֲנָשִׁים וְנָשִׁים כְּמוֹ** שֶׁכָּתַבְתִּי לְעֵיל, וְכַמְבֹאָר בְּאֹרַח חַיִּים סִימָן תקכ״ט (ס״ד) שֶׁכָּתַב שָׁם שֶׁלֹּא יִתְעָרְבוּ אֲנָשִׁים וְנָשִׁים, וְיָדוּעַ דְּאֵין חִלּוּק בֵּין נְשׂוֹאוֹת לִפְנוּיוֹת לְעִנְיַן זֶה, וְאֵין לְךָ דָּבָר גָּרוּעַ לְהַמְּחוֹלוֹת מִזֶּה שֶׁמִּתְבּוֹנְנִים וּמַבִּיטִים [בְּנֵי בְּלִי תַּרְבּוּת הָאֵלֶּה] בִּפְנֵי הַנָּשִׁים וְהַבְּתוּלוֹת בְּעֵת הָרִקּוּד וְאוֹחֲזִין מַעֲשֶׂה אֲבוֹתֵיהֶם בִּידֵיהֶם שֶׁל הַנָּשִׁים, וְקוֹרֵא אֲנִי עֲלֵיהֶם (משלי יא כא) ״יָד לְיָד לֹא יִנָּקֶה״ מִדִּינָהּ שֶׁל גֵּיהִנֹּם. וְלִפְעָמִים מִתְבַּקְּרִים וּמִנְשַׁקִּים לְמַלֹּאוֹת תַּאֲוָתָן וּבְאִים לִידֵי מַעֲשֶׂה עֵר וְאוֹנֵן, וְלִפְעָמִים יַמְתִּיקוּ עַל יְדֵי זֶה סוֹד יַחַד לְהִתְיַחֵד בַּיּוֹם אוֹ בַּלַּיְלָה וְהָיָה בַּמַּחֲשָׁךְ מַעֲשֵׂיהֶם וְחֹם וְשָׁלוֹם וּמָלְאָה הָאָרֶץ זִמָּה, וְיָדוּעַ דְּרֹב הַבְּתוּלוֹת בְּזֶמֶן הַזֶּה כְּבָר הֻגְּיַע זְמַנָּם לִרְאוֹת וּלְדַעַת הָרַמְבַּ״ם (בספר המצוות לאוין שנג) וְכַמָּה פּוֹסְקִים רִאשׁוֹנִים וְאַחֲרוֹנִים הַנּוֹגֵעַ בָּהֶם לְשֵׁם חִבָּה וְקָרוֹב בָּשָׂר עוֹבֵר עַל לָאו וְאַל אִשָּׁה בְּנִדָּה, טַעֲמָתָהּ לֹא תִּקָּרֵב (ויקרא יח יט), וַאֲפִלּוּ קוֹרְבָא בְּעָלְמָא אִסּוּר, וְהַמְּחַבְּקָהּ וְהַמְנַשְּׁקָהּ לְשֵׁם תַּאֲוָה הָיָה לוֹקֶה [בַּיָּמִים הַקַּדְמוֹנִים] כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הָרַמְבַּ״ם בְּפֶרֶק כ״א מֵהִלְכוֹת אִסּוּרֵי בִיאָה (ה״א) וּסְמָ״ג (מִצְוָה שנ״ג) [לְאוִין קכ״ו], וַאֲפִלּוּ לְרַמְבַּ״ן (השגות לספר המצוות) שָׁם הֲרֵי הָיָה עָלָיו מִכָּל מָקוֹם מִדְּרַבָּנָן כְּמוֹ שֶׁכָּתַב בְּחַוַּת יָאִיר סִימָן קפ״ב וּבְתִשְׁובַת מְעִיל צְדָקָה סִימָן י״ט וּבְאֶשֶׁל הָעֵזֶר רֵישׁ סִימָן כ״א וְסִימָן כ״ב וכ״ה, וּלְעִנְיַן אִסּוּר עֲרָוָת נִדָּה אֵין חִלּוּק בֵּין נְשׂוֹאָה לִפְנוּיָה כְּלָל וְכֵמוֹ שֶׁכָּתַב הָרַמְ״א בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן קפ״ג וּפְשִׁיטוּתוֹ הוּא, וּמֹרֶב פְּשִׁיטוּתוֹ לֹא נָתַן לְכָתְבוֹ וְרַק כְּדֵי לְהוֹצִיא מִלֵּב עַמֵּי הָאָרֶץ וּבוּרִים שֶׁחוֹשְׁבִים שֶׁאֵין אִסּוּר בִּפְנוּיָה כְּלָל, אָמְנָם הָאֱמֶת דְּאֵין חִלּוּק וְחַס וְשָׁלוֹם לֹא יַעֲלֶה עַל הַדַּעַת לְחַלֵּק. **כְּלָלוֹ שֶׁל דָּבָר אֵין לְךָ גָּדֵר עֲרָוָה גָּדוֹל מִזֶּה לְבַטֵּל הַמְּחוֹלוֹת וְהָרַקּוּדִין שֶׁל אֲנָשִׁים וְנָשִׁים יַחַד בֵּין נְשׂוּאוֹת וּבֵין פְּנוּיוֹת,** שֶׁאֵין לְךָ דְּרִגָּא לְזִנּוּת וּמַעֲלָה לַעֲרָיוֹת וְהָרֶגֶל לַעֲבֵרָה יוֹתֵר מִזֶּה, וַאֲנַחְנוּ שֶׁקִּבַּלְנוּ תּוֹרָתוֹ מֵחֻיָּבִין לַעֲשׂוֹת גָּדֵר וּסְיָג שֶׁלֹּא יֵעָשֶׂה כֵּן וְכוּ׳. וְשָׁם בְּתִשׁוּבָתוֹ נֶאֱמַר מַה שֶּׁהַשִּׂיב לְהֶגְמוֹן אֶחָד שֶׁשָּׁאַל עַל כָּכָה, וְהַשִּׂיב לוֹ שֶׁאֲצַלֵּנוּ הוּא עָוֹן פְּלִילִי וְנֶגֶד הַיְּהָדוּת וְהָרָאָה לוֹ מַה דִּכְתִיב בְּשׁוֹפְטִים סִימָן כ״א (פסוק כא) ״וְאִמְרוּ הֵנָּה חַג וְכוּ׳ יְצֵאוּ בְּנוֹת שִׁילוֹ לָחוּל בַּמְּחֹלוֹת׳ וּמִדְּלֹא כְּתִיב עִם בְּחוּרִים אוֹ נְעָרִים מְשָׁמַע שֶׁהַמְּה הַבְּתוּלוֹת לְבַד חוֹלְלוּ יַחַד וְלֹא עִם בַּחוּרִים. וְכֵן כְּתִיב בִּירְמְיָה סִימָן ל״א (פסוק יב) ״אָז תִּשְׂמַח בְּתוּלָה בְּמָחוֹל וּבַחֻרִים יַחְדָּו׳ וְלֹא כְּתִיב אָז תִּשְׂמַח בְּתוּלָה עִם בַּחוּרִים בְּמָחוֹל. וְכֵן כְּתִיב בִּזְכַרְיָה י״ב (פסוקים יב־יד) ״וְסָפְדָה וְכוּ׳ וּנְשֵׁיהֶם לְבָד׳ וּמִזֶּה נַעֲשֶׂה קַל וָחֹמֶר בְּשִׁבְעַת שְׁמָחָה וְרַקּוּד בַּהֲסָתַת הַיֵּצֶר הָרַע לַעֲבֵרָה [בְּסַפָּה דְּדָךְ נ״ב (ע״א)], וְלֹא לְחֻתָּם אָמַר אִיּוֹב (לא א) ״בְּרִית כָּרַתִּי לְעֵינָי וּמָה אֶתְבּוֹנֵן׳ וְגוֹ׳, וְשִׁבַּח אוֹתוֹ הַהֶגְמוֹן עַל תְּשׁוּבָתוֹ וְאָמַר רְאִיתִי כִּי דְּבָרֶיךָ טוֹבִים וְנָכוֹחִים. **וְעַל פִּי דִּתְנוּ אָסוּר לְהִסְתַּכֵּל אֲפִלּוּ בִּבְגְדֵי צִבְעוֹנִין שֶׁל אִשָּׁה, וּמִכָּל שֶׁכֵּן לְהַבִּיט בִּפְנֵיהָ הֵן בְּתוּלָה הֵן נְשׂוּאָה, וּמֵהַאי טַעְמָא תִּקְנוּ הָאָב בֵּית דִּין וְהַקָּהָל פֹּה קְיוּרְדָא וּבְקָהִלָּה קְדוֹשָׁה מִין שֶׁלֹּא יְחוֹלְלוּ הַבְּחוּרִים [בְּנֵי בְּלִי תַּרְבּוּת] עִם הַבְּתוּלוֹת כְּלָל אֲפִלּוּ עַל הַחֲתֻנּוֹת, אֶלָּא הַבְּתוּלוֹת יְחוֹלְלוּ בִּפְנֵי עַצְמָן וְהַבַּחוּרִים יְחוֹלְלוּ בִּפְנֵי עַצְמָן,** וְעַיֵּן שָׁם מַה שֶּׁהֶאֱרִיךְ עוֹד בָּזֶה:

שַׁעַר הַצִּיּוּן

וּלְדִידֵיהּ אֵין חִלּוּק בֵּין בְּתוּלָה לְאַלְמָנָה, אַף לְכַתְּחִלָּה בְּנִדְאֵי נָכוֹן לְהַחְמִיר בָּזֶה אַף לְעִנְיַן בְּתוּלָה בִּסְתִימַת בַּעַל דֶּרֶךְ הַחַיִּים: ז (לה) פּוֹסְקִים בְּשֵׁם ר״י (הור״ד בתוס׳ עירובין מג. ד״ה הלכה):

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

(לו) מֶתֶר לְכָנֵס בָּהּ, ע וְאִם הִיא (ט) (לז) קְשׁוּרָה כְּמִנְהַג הַסְּפִינוֹת הָעוֹמְדוֹת בַּנָּמֵל, אַף עַל פִּי שֶׁהִיא שָׁטָה עַל פְּנֵי הַמַּיִם, מֶתֶר לְכָנֵס בָּהּ:

ע בֵּית יוֹסֵף (ד״ה כתב עוד האגור) וְשָׁכַן נִרְאֶה מִדִּבְרֵי הַכֹּל בּוֹ (סי׳ לא).

שמ כַּמָּה דִינִין מִדְּבָרִים הָאֲסוּרִים בְּשַׁבָּת כְּעֵין תּוֹלָדוֹת מֵאָבוֹת. וּבוֹ י״ד סְעִיפִים:

א שַׁבָּת צ״ד (ע״ב).
ב שָׁם בְּגֶמָרָא.
ג בְּרֵיתָא שָׁם וּכְתָנָא קַמָּא, וְנִרְאֶה לַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי שֶׁצָּרִיךְ לִפְרֹשׁ דְּאַנָּטֵל בִּכְלִי קַאֵי, וְכֵן כָּתְבוּ הָרִי״ף (לו.) וְהָרַמְבַּ״ם (פ״ט ה״ח) וְהָרֹא״שׁ (פ״י סי׳ ג) וְהָרַמְבַּ״ם (פ״ט ה״ח) וְהַטּוּר וְשָׁאַר פּוֹסְקִים, וּמַה שֶּׁכָּתַב הָרַ״ן (לו. ד״ה מחלוקת) בְּשֵׁם רַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל (צו:) שֶׁהוּא

א * אָסוּר לִטֹּל שָׁעָרוֹ (פ) אוֹ צִפָּרְנָיו (א) * בֵּין בַּיָּד (ב) בֵּין בִּכְלִי בֵּין לְעַצְמוֹ ב בֵּין לַאֲחֵרִים, (ג) * ג וְחַיָּב

שֶׁאֵין בּוֹ סַכָּנָה אוֹ אֵצֶל הַשֵּׁן, רַק שֶׁיִּהְיֶה קָצָת קָנֵית שְׂבִיתָה. וְעַיֵּן סִימָן רמ״ח (ס״ק טז) וּבְתִשּׁוּבַת חוֹת יָאִיר סִימָן (קי״ב) [קט״ו] וְעַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יג): (ט) קְשׁוּרָה. וְצָרִיךְ

בְּאוּר הֲלָכָה

א * בֵּין בַּיָּד. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק״ב) דְּבֵיד פָּטוּר וְאָסוּר וְהוּא כְּחֲכָמִים דְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר (צד:), וְעַיֵּן בְּר״ן (לו. ד״ה מחלוקת) שֶׁכָּתַב דְּדַעַת רַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל (צו:) דַּהֲלָכָה כְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר מִדְּקַמְפְּרִשִׁי רַבָּנָן טַעֲמֵיהּ, וְלֹא - יָדַעְתִּי בְּאוּרוֹ, דְּמִימְרָא רִאשׁוֹנָה דְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר הוּא דְּוָקָא לַחֲכָמִים, וְעוֹד מַאי לְשׁוֹן מְפָרְשֵׁי טַעֲמֵיהּ דְּקַאֲמַר, וְעוֹד דִּבְרֹא״שׁ פֶּרֶק כְּלָל גְּדוֹל סִימָן ו׳ מוּכָח בְּהֶדְיָא דְּהֶרְבֵּנוּ חֲנַנְאֵל סוֹבֵר דְּתוֹלֵשׁ צָמַר בְּיָד פָּטוּר כַּחֲכָמִים דְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר. אַךְ כְּשֶׁזְּכִינוּ עַתָּה לְבַאוּרוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל מָצָאתִי בְּהֶדְיָא דְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל קַאֵי אַדִּין הַשֵּׁנִי שֶׁל רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, וְהוּא בְּגוֹדֶלֶת וּפוֹקֶסֶת דְּמִדְּקַמְפְּרִשִׁי כְּמָה רַבָּנָן טַעֲמֵיהּ דְּמִשּׁוּם מַאי מִיחַיֵּב, וּבְדִין הָרִאשׁוֹן שֶׁל רַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹסֵק הָרַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל בְּהֶדְיָא כַּחֲכָמִים, עַיֵּן שָׁם, וְכֵן בְּדֶרֶךְ (ע״ד ע״ב) [עה.] עַיֵּן שָׁם, וְכִנְרָאֶה שֶׁהֶרַ״ן לֹא הָיָה לוֹ הַפֵּרוּשׁ רַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל שֶׁבְּיָדֵינוּ רַק אַיְזֶה קִצּוּר שֶׁהֶעָתֵק לוֹ בְּטָעוּת:

*** וְחַיָּב וְכוּ׳. הָנֵה הַתּוֹסְפוֹת** (צד: ד״ה אבל) **כָּתְבוּ דְּזֶהוּ דְּוָקָא לְרַבִּי יְהוּדָה דְּמִלְאכָה שֶׁאֵין צָרִיךְ לְגוּפָהּ חַיָּב אֲבָל לְרַבִּי שִׁמְעוֹן פָּטוּר אַף בִּכְלִי, וּמִשּׁוּם זֶה תָּמְהוּ הָאַחֲרוֹנִים עַל הָרֹא״שׁ** (פ״י סי׳ ג) **וְהַטּוּר שֶׁהֶעְתִּיקוּ הַדִּין, הֲלֹא הֵם פָּסְקוּ כְּרַבִּי שִׁמְעוֹן. וְגַם הַמְחַבֵּר הֵאִיךְ סָתַם הַדִּין בָּזֶה בְּסִימָן שט״ז סָעִיף ח׳ מִצַּדַּד בְּדַעָה הָרִאשׁוֹנָה לִפְטֹר.** וְהַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן א׳ כָּתַב דִּלְמַאן דְּאָמַר דְּמִלְאכָה שֶׁאֵינָהּ צְרִיכָה לְגוּפָהּ פָּטוּר, מֵירֵי בְּשֶׁצָּרִיךְ לִשְׁעָרָן, אֶלָּא דִּקְשָׁה עַל דְּבָרָיו דִּלְפִי זֶה אַמַּאי פָּסַק דִּבְמִלָּקֵט מִתּוֹךְ שְׁחוֹרוֹת אֲפִלּוּ בְּאַחַת חַיָּב הָא מִכָּל מָקוֹם אֵין צָרִיךְ לְהַשְׁעָר גּוּפָהּ, דְּאַף אִם נִימָא דְּמֵירֵי שֶׁצָּרִיךְ לְהַשְׁעָרָה הָאַחַת שֶׁלָּקַט הָא בְּעַצְמָהּ בִּלְבַד לֵית בָּהּ שִׁיעוּרָא לְחַיֵּב, וְכִי מִשּׁוּם דְּעוֹשֶׂה תּוֹעֶלֶת הֵיפֵי בְּלִקּוּט הַשְּׁעָרָה הָאַחַת יַשְׁלֵם בָּזֶה הַשִּׁעוּר שֶׁל שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת הַצָּרִיךְ לְגוּפָן, אֲחֵר כָּךְ מָצָאתִי לְאָחַד שֶׁהִקְשָׁה כֵּן. וְנִרְאֶה דְּמִסַּעַם קוּשְׁיָא זוֹ נָייֵד הַגְּרַ״א מִדְּבָרָיו הַמְּגֵן אַבְרָהָם וְצִין עַל הַדִּין דְּמִלָּקֵט שְׁחוֹרוֹת וְכוּ׳, סָתַם כְּדַעַת הָרַמְבַּ״ם (פ״א ה״ז) דַּהֲלָכָה כְּרַבִּי יְהוּדָה בְּמִלְאכָה שֶׁאֵינָהּ צְרִיכָה לְגוּפָהּ, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְכֵן בְּמַכּוֹת כ׳ עַמּוּד ב׳ (ד״ה במלקט) צִינּוּ דִּבְרֵיהֶם בְּשֵׁם רַשְׁבַּ״ם גַּם כֵּן עַל מֵימְרָא זוֹ דְּמִלָּקֵט וְכוּ׳, (וְאוּלַי יֵשׁ לִישֵׁב בְּדָחָק דִּבְרֵי הַמְּגֵן אַבְרָהָם דִּכְיוָן דְּחִשְּׁבָהּ מְלָאכֶת גְּזִיזָה בָּזֶה אֲפִלּוּ בְּשַׁעֲרָה אַחַת מִשּׁוּם שֶׁמִּתְיַפָּה עַל יְדֵי זֶה, מִפְּיָלָא חָשִׁיב אַחַר כָּךְ צָרִיךְ לְגוּפָהּ גַּם כֵּן בְּמָה שֶׁצָּרִיךְ לְשַׁעֲרָה זוֹ בִּלְבַד) וְגַם לְפִי דִּבְרֵי הַמָּגֵן אַבְרָהָם יְהֵיהּ מָרְחָק לְבָאֵר הֵהֵיא דְּלְעֵיל בְּסִימָן שכ״ח סָעִיף ל״א גַּבֵּי צִיצִין וְצִפָּרֶן, עַיֵּן שָׁם, גַּם כֵּן בְּשֶׁצָּרִיךְ לְהֶן וְזֶהוּ דְּחַק גָּדוֹל מְאֹד, וְכֵן בְּתִשּׁוּבַת חֶכֶם צְבִי סִימָן פ״ב דְּחָה בִּשְׁתֵּי יָדַיִם מֵחֲמַת קוּשְׁיָא זוֹ. **וְהִנֵּה הַגְּרַ״א כָּתַב דְּהַשַּׁלְחָן עָרוּךְ סָתַם פֹּה לְהַלָּכָה כְּדַעַת הָרַמְבַּ״ם בְּמִלְאכָה שֶׁאֵינָהּ צְרִיכָה לְגוּפָהּ דְּחַיָּב, אַךְ מַה נַּעֲשָׂה בְּקוּשְׁיַת כָּל הָאַחֲרוֹנִים שֶׁהִטּוּר וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ סוֹתְרִים אֶת עַצְמָן וְכֻלָּם. וְהִנֵּה הָרִיבַ״שׁ בְּסִימָן שצ״ד וְהוּבָא לְעֵיל בְּסִימָן ש״ג** (בשעה״צ ס״ק עב) [עי׳ מג״א ריש הסי׳]) **כָּתַב דִּמְלָאכַת הַגְּזִיזָה חֲשִׁיבָא מִלְאכָה לְכֻלֵּי עָלְמָא אֲפִלּוּ אֵין צָרִיךְ לְהַשְׁעָר, דִּגְזִיזָה הֶיְתָה בְּמִשְׁכָּן שֶׁלֹּא לְצָרְכָּהּ הַצֶּמֶר וְהַשַּׁעַר רַק לְצָרְכָּהּ הָעוֹר, כְּגוֹן בְּעוֹרוֹת תְּחָשִׁים, וְעַל כֵּן חַיָּב כָּל שֶׁהוּא לְצָרְכָּהּ גּוּפָן אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ לְשַׁעֵר, וּמְלָאכָה הַצְּרִיכָה לְגוּפָהּ הִיא, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ,** וְכִיוֹצֵא בָּזֶה מִמַּשׁ כָּתַב מוֹרוֹ הָרַ״ן בְּחִדּוּשָׁיו עַל שַׁבָּת (צד: ד״ה מחלוקת) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ, מַחֲלֹקֶת בַּיִּד, פֵּרַשׁ רַשַׁ״י (שם ד״ה מחלוקת) מִשּׁוּם גּוֹזֵז, שֶׁאַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ לַגִּיזָה הוֹאִיל וְהוּא צָרִיךְ לְיִפּוּת עַצְמוֹ בְּגִיזָה זוֹ אַף בָּזֶה חַיָּב מִשּׁוּם גּוֹזֵז, דּוּמְיָא דְּגוֹזֵז אֶת הַשָּׂלַח שֶׁהוּא חַיָּב מִשּׁוּם גּוֹזֵז וְאַף בְּמָקוֹם שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ לַגִּיזָה אֶלָּא שֶׁיִּשְׁאַר הָעוֹר בְּלֹא שֵׂעָר כְּדֵי שֶׁיִּהְא רָאוּי לְעִבּוּד, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. **וְאִפְשָׁר לוֹמַר שֶׁזֹּהוּ דַּעַת הַטּוּר וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ וְשֶׁלֹּא כְּדַעַת הַתּוֹסְפוֹת,** וּמְצָאתִי בְּתִשּׁוּבַת חֶכֶם צְבִי שֶׁהוּא הִסְכִּים גַּם כֵּן דְּדַעַת הַטּוּר וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ הוּא כְּדַעַת הָרִיבַ״שׁ וְשֶׁלֹּא כְּדַעַת הַתּוֹסְפוֹת. וְהִנֵּה רָאִיתִי בְּסֵפֶר סִדְרֵי טָהֳרָה (בשיורי טהרה סי׳ קצח ס״ק לט) שֶׁתָּמַהּ עַל הֶחָכָם צְבִי בָּזֶה שֶׁהִסְכִּים לְדַעַת הָרִיבַ״שׁ, וְכָתַב דַּהֲלֹא הָרֹא״שׁ כָּתַב בְּהֶדְיָא בִּכְלוֹרוֹת כ״ה (ע״א, פ״ג סי׳ ה) וְגַם הֵבִיא שָׁם כֵּן בְּשֵׁם הָרַמְבַּ״ן (הלכות בכורות פ״ג יח.) דְּחִלִּישׁ הַצֶּמֶר מִן הַבְּהֵמָה קֹדֶם שְׁחִיטָה וְכֵן הַנּוֹצוֹת מִן הָעוֹף הוּא מְלָאכָה צְרִיכָה לְגוּפָהּ, וְעַל כָּרְחָךְ דְּהֵם סְבִירָא לְהוּ גַּם כֵּן כְּדַעַת הַתּוֹסְפוֹת. וּבֶאֱמֶת לְאוֹ רְאָיָה הוּא כְּלָל כְּמוֹ שֶׁדָּחָה הוּא בְּעַצְמוֹ אַחַר כָּךְ, דְּשָׁאנֵי הָתָם דְּהַאי תְּלִישָׁה לְאו לְצָרְכָּךְ הָעוֹר אֶלָּא לְצָרְכָּךְ הַשְׁחִיטָה, אֲבָל הֵיכָא דְּהוּא לְצָרְכָּךְ הָעוֹר אַף עַל פִּי שֶׁאֵין צָרִיךְ לַגִּיזָה סְבִירָא לְהוּ דְּחַיָּב, וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ בְּגוֹזֵז מִן הַשָּׂלַח, **וְכֵן נִמְי בְּעִנְיָנֵנוּ כֵּיוָן שֶׁהוּא נוֹטֵל הַצְּפָרְנַיִם אוֹ הַשֵּׂעָר לְהִתְיַפּוֹת אֶת עַצְמוֹ מִיקָּרֵי זֶה לְצָרְכָּךְ גּוּפוֹ, וְכַנַ״ל בְּשֵׁם הַרַ״ן.** וְהִנֵּה הַשְׁתָּא שֶׁבֵּרַרְנוּ דְּסוּגְיָא זוֹ דְּשַׁבָּת צ״ד עִמּוּד ב׳ עַל כָּרְחָךְ מֵירֵי בְּשֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ לְהַשֵּׂעָר וְהַצְּפָרְנַיִם, עַל כֵּן אָנוּ מְכָרְחִין לוֹמַר מֵעִמּוּד כְּמָה גְּדוֹלִי הָרִאשׁוֹנִים דְּסָבִירָא לְהוּ גַּם כֵּן כְּדַעַת הָרִיבַ״שׁ וְהָרַ״ן הַנַ״ל, הֲלֹא הָמָּה הֵרְבֵּנוּ חֲנַנְאֵל וְהָרַמְבַּ״ן וְהָרֹא״שׁ וּבְאֻמָּרִם אֶחָד לְאֶחָד. הָרַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל דְּהוּא בְּעַצְמוֹ פָּסַק כְּרַבִּי שִׁמְעוֹן, (קמב.) וְהוּא גַּם כֵּן פָּסַק חֲטָאת, וְגַם הָרַמְבַּ״ן דְּהוּא בְּעַצְמוֹ הֵבִיא בְּפֶרֶק כָּל כְּתְבֵי (קכא: ד״ה ומסקנא) וְהוֹכִיחַ שֶׁהָרַ״ף פּוֹסֵק כְּרַבִּי שִׁמְעוֹן, וְהָכָא הָרִי״ף בְּעַצְמוֹ הָעִתִּיק (לו.) כָּל הַסּוּגְיָא לְגוּפָהּ פְּטוּר, וְאַפִּילּוּ הָכִי הָעֲתִּיקוּ שְׁנֵיהֶם (רֹא״שׁ פ״י סי׳ ג, סמ״ג שם הגהות) כָּל הַסּוּגְיָא דְּצִיצִין וְצִפָּרֶן וְדִמְלָקֵט שְׁחוֹרוֹת מִתּוֹךְ לְבָנוֹת דִּישׁ בָּהֶן חִיּוּב חֲטָאת. וְעַל כָּרְחָךְ אָנוּ צְרִיכִין לוֹמַר דְּכָל אִלּוּ הַפּוֹסְקִים סְבִירָא לְהוּ כְּהָרַ״ן וְרִיבַ״שׁ הַנַ״ל דָּזֶה מִיקָּרֵי צָרִךְ גּוּפָן, וּלְפִיכָךְ סָתַם הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ לְהַלָּכָה כֵּן. וְהִנֵּה רָאֹה רָאִיתִי לְהַגְרַ״א שֶׁהִגִּיהַּ בְּסִימָן זֶה (ס״ק א) כָּתַב דְּמִסּוּגְיָא זוֹ רָאֲיָה לִפְסַק הָרַמְבַּ״ם דְּמִלְאכָה שֶׁאֵינָהּ צְרִיכָה לְגוּפָהּ חַיָּב, אֲבָל לְפִי דִּבְרֵי כָּל הַגְּאוֹנִים הַנַ״ל שֶׁפְּסָבִירָא לְהוּ דְּמִלְאכָה שֶׁאֵינָהּ צְרִיכָה לְגוּפָהּ פָּטוּר וְאַף עַל פִּי כֵן הָעֲתִּיקוּ כֻּלָּם הַסּוּגְיָא, עַל כָּרְחָךְ דִּסְבִירָא לְהוּ כְּרַ״ן וְרִיבַ״שׁ הַנַ״ל, וְעַיֵּן בְּסִימָן שט״ז סוֹף סָעִיף ח׳, בְּבֹאוּר הַגְּרַ״א שָׁם דְּהַלָּכָה דְּמִלְאכָה שֶׁאֵינָהּ צְרִיכָה לְגוּפָהּ פָּטוּר, וְעַל כָּרְחָךְ דְּהוּא מַרְאֶה פָּנִים לְכָל שִׁיטָה שֶׁיֵּשׁ לָהּ מָקוֹר גָּדוֹל בַּתַּלְמוּד. וְהִנֵּה בְּאִשָּׁה שֶׁשָּׁכְחָה לְטֹל צִפָּרְנֶיהָ בְּעֶרֶב שַׁבָּת וְאַרַע לֵיל טְבִילָתָהּ בְּשַׁבָּת, בְּוַדַּאי לְכַתְּחִלָּה נָכוֹן לָהּ לְיַחֵר שֶׁתֹּאמַר לְעוֹבֵד גִּלּוּלִים לִשְׁלֹם בַּיִּד וְלֹא בִּכְלִי, דְּהוּא מְלָאכָה

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(לג) הֵיכִנוּ אֶפְלוּ לְתַלְמִיד חָכָם, עַיֵּן בְּגֶמָרָא (קלט:), וּבְזַמָּנֵנוּ אֵין לָנוּ תַּלְמִיד חָכָם לְעִנְיָן זֶה [מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יג) בְּשֵׁם מַגִּיד מִשְׁנָה (פכ״ג ה״ג)]: **(לד)** הָרֹא״שׁ בְּעֵרוּבִין (פ״ד סי׳ ג) וּשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים: **(לה)** מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יג): **א (פ)** גְּמָרָא (צד:) וּפוֹסְקִים:

בַּאֵר הֵיטֵב

שֶׁיִּהְיֶה קָשֶׁר בְּרֹאשׁוֹ הָאֶחָד בְּסְפִינָה וְהַשֵּׁנִי בַּיַּבָּשָׁה. מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יד):

א (פ) אוֹ צִפָּרְנָיו. עַיֵּן מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ סִימָן שכ״ח סָעִיף קָטָן ב׳ בְּעִנְיַן אִשָּׁה שֶׁשָּׁכְחָה

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

בְּעַצְמוֹ: **(לו) מֶתֶר לְכָנֵס בָּהּ.** וְאָסוּר (לג) לְכָל אָדָם לְהַעֲרִים לְכָנֵס לִישֵׁן בְּתוֹכָהּ וְיוֹדֵעַ שֶׁהָאֻמָּנוֹ יְהוּדִי יוֹלִיכֶנָּה מֵעֵבֶר הַשֵּׁנִי בְּשַׁבָּת (לג) וַאֲפִלּוּ לְתוֹךְ הַתְּחוּם, (לד) וְעַיֵּן סִימָן רמ״ח סָעִיף ג׳ בְּהַגָּ״ה דְּאִם נִכְנַס בָּהּ מֵעֶרֶב שַׁבָּת וְקָנָה שָׁם שְׁבִיתָה, שָׁרֵי, דְּתוֹ הָוֵי לְבֵיתוֹ וְאֵינוֹ נִרְאֶה אַחַר כָּךְ כְּשֶׁט, וַאֲפִלּוּ אִם יוֹלִיכֶנָּה חוּץ לַתְּחוּם שָׁרֵי. וּמִכָּל מָקוֹם אָסוּר לָצֵאת מִסְּפִינָה לִסְפִינָה, דְּרַךְ בִּסְפִינָה רִאשׁוֹנָה מְהַלֵּךְ אֶת כֻּלָּהּ כֵּיוָן שֶׁשַּׁבָּת בָּאֲוִיר מִחְצוֹתֶיהָ מִבְּעוֹד יוֹם, וּלְעֵיל בְּסִימָן רמ״ח וּלְקַמָּן בְּסִימָן ת״ד וּת״ה מְבֹאָר כָּל פְּרָטֵי הַדִּינִים אֵלּוּ. אֶחָד הָיָה לוֹ חוֹב גָּדוֹל אֵצֶל עוֹבֵד גִּלּוּלִים וְנוֹדַע שֶׁהוּא חוֹלֶה, אָסוּר לוֹ לְהַשְׁכִּיר סְפִינָה קְטַנָּה לְלֶכֶת אֶצְלוֹ, דִּלְמָא בְּרִי הֶזֵּקֶא, דְּשָׁמָּא לֹא יָמוּת אוֹ יְצַוֶּה לְפָרַע [ר״י הַלֵּוִי (כלל ה סי׳ לב)], וְהַיְינוּ אֲפִלּוּ בְּתוֹךְ הַתְּחוּם, וּמָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יג) כָּתַב דַּאֲפִלּוּ בָּרִי הֶזֵּקֶא אָסוּר, דְּהָא אֲפִלּוּ לְדַבֵּר מִצְוָה אָסוּר; עַיֵּן סִימָן תרי״ג סָעִיף ו׳. וּבְחַיֵּי אָדָם כְּלָל מ״ד אוֹת כ׳ כָּתַב דְּאִם צָרִיךְ לַעֲבֹר בְּמַעֲבָר לְמִצְוָה עוֹבֶרֶת וְאֵי אֶפְשָׁר בְּעִנְיָן אַחֵר, וְכֵן מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ חוֹב אֵצֶל עוֹבֵד גִּלּוּלִים וְהוּא בְּרִי הֶזֵּיקָא אִם לֹא יַעֲבֹר בְּשַׁבָּת בִּסְפִינָה, אֶפְשָׁר שֶׁיֵּשׁ לִסְמֹךְ וּלְהַתִּיר, אַף כְּשֶׁהוּא חוּץ לַתְּחוּם נִרְאֶה שֶׁאֵין לְהַקֵּל כְּלָל, וְעַיֵּן בְּשַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה בְּסִימָן זֶה (סק״ח) וּבְסִימָן רמ״ח (ס״ק טז): **(לז) קְשׁוּרָה.** וְצָרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה קָשֶׁר קָשׁוּר בְּרֹאשׁוֹ הָאֶחָד בַּסְּפִינָה וּבַשֵּׁנִי [אַחֲרוֹנִים]:

א (א) בֵּין בַּיָּד. וְהוּא הַדִּין בִּשְׁנֵיהֶן [גְּמָרָא (צד:)]: **(ב) בֵּין בִּכְלִי.** אַף דְּהַמְחַבֵּר הַשְׁוָנָה יָד לִכְלִי, הוּא רַק לְאַסּוֹרָא דִּכְלָלָן יֵשׁ אִסּוּר, אֲבָל לְעִנְיַן חִיּוּבָא יֵשׁ חִלּוּק בֵּינֵיהֶן, (פ) דְּבַיָּד פָּטוּר בְּכָל גַּוְנֵי שֶׁאֵין דָּרְךְ גְּזִיזָה בְּכָךְ בְּחֹל, וּבִכְלִי חַיָּב בְּכָל גַּוְנֵי דְּהָוֵי לֵיהּ תּוֹלָדָה דְּגוֹזֵז, וּמַה שֶּׁכָּתַב אַחַר כָּךְ דְּחַיָּב עַל שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת הוּא דַּוְקָא בִּכְלִי: **(ג) וְחַיָּב**

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah